

Висновок наукового керівника д.е.н., професора Чуприни Ю.А.

щодо дисертаційної роботи Оксенчука Романа Олександровича на тему: **«Економічні детермінанти трансформації підприємств будівельного девелопменту»**, поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка.

Дисертаційна робота Оксенчука Романа Олександровича присвячена дослідженню актуальної науково-прикладної проблематики, пов'язаної з виявленням та обґрунтуванням економічних детермінант трансформаційних процесів у діяльності підприємств будівельного девелопменту. Обрана тема відповідає сучасним потребам розвитку будівельного сектору економіки та спрямована на удосконалення підходів до забезпечення результативних організаційно-економічних змін підприємств девелоперського профілю.

Загальна оцінка здобувача. Здобувач Оксенчук Роман Олександрович зарекомендував себе як відповідальний, цілеспрямований і самостійний дослідник, здатний результативно працювати над складними науковими завданнями. У процесі підготовки дисертації він продемонстрував належний рівень теоретичної підготовки та практичних навичок у сфері економіки підприємств будівельного девелопменту. Роман Олександрович виявив здатність системно опрацьовувати наукову інформацію, критично аналізувати економічні детермінанти трансформаційних процесів та застосовувати сучасний методичний інструментарій. Відзначається його аналітичне мислення, послідовність у проведенні досліджень і орієнтація на отримання обґрунтованих наукових результатів. Під час роботи над дисертацією здобувач проявив ініціативність, самостійність у прийнятті дослідницьких рішень та здатність конструктивно враховувати наукові рекомендації. Він відповідально виконував поставлені завдання, дотримувався принципів академічної доброчесності та вимог до наукової роботи. Здобувач володіє навичками наукової комунікації, аргументованого представлення результатів і професійного обговорення проблемних питань. Сформовані компетентності дають йому змогу самостійно досліджувати економічні чинники та механізми трансформації підприємств будівельного девелопменту. За професійними й особистісними якостями Оксенчук Роман Олександрович відповідає вимогам до здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка.

Актуальність теми дисертаційної роботи. Актуальність обраної теми визначається необхідністю пошуку дієвих економічних підходів до трансформації підприємств будівельного девелопменту в умовах динамічних змін інвестиційного середовища, вартості ресурсів та зростання економічних

ризиків. Особливого значення набуває проблема забезпечення результативності цифрових інвестицій, економічний ефект від яких не завжди відповідає обсягу здійснених вкладень. Для девелоперських компаній це посилюється складністю проєктної діяльності, тривалим життєвим циклом об'єктів, багатосуб'єктністю та залежністю від регуляторних процедур. Водночас сучасні вимоги до енергоефективності будівель і розкриття інформації щодо сталого розвитку підвищують потребу в якісному економіко-аналітичному забезпеченні трансформаційних процесів. Важливим науковим завданням залишається узгодження оцінювання стану підприємства з обґрунтуванням управлінського впливу та визначенням економічного результату. Саме необхідність формування такого цілісного та відтворюваного підходу зумовила вибір теми дисертаційного дослідження Оксенчука Р.О.

Наукова новизна та зміст дослідження. *Зміст роботи.* Дисертаційна робота здобувача Оксенчука Романа Олександровича спрямована на наукове обґрунтування економіко-аналітичних засад трансформації підприємств будівельного девелопменту з урахуванням сучасних цифрових чинників. У роботі сформовано комплексний підхід до вимірювання рівня цифрової готовності підприємства та ідентифікації трансформаційних бар'єрів. Значну увагу приділено обґрунтуванню розподілу ресурсів трансформації з урахуванням економічних передумов і обмежень діяльності підприємства. Запропонований інструментарій забезпечує взаємопов'язане оцінювання стану підприємства, визначення доцільного управлінського впливу та прогнозування його наслідків. Завершальним елементом дослідження є вартісна оцінка результативності трансформаційних заходів у єдиному відтворюваному контурі.

Наукова новизна роботи полягає в наступному. У дисертації сформовано та обґрунтовано новий комплекс економіко-аналітичних рішень щодо трансформації підприємств будівельного девелопменту, орієнтований на вимірювання її результативності та економічної віддачі. Запропоновано індекс цифрової окупності інновацій, який пов'язує економічний ефект із приростом вимірюваного стану підприємства та забезпечує зіставлення прогнозних і фактичних результатів трансформації. Обґрунтовано мультиплікативну залежність цифрової готовності й трансформаційних бар'єрів, що дає змогу визначати скоригований ефект та його нададитивну складову. Уведено поняття цифрової узгодженості з контрагентами для кількісного врахування зовнішніх обмежень розвитку підприємства. Удосконалено систему оцінювання цифрової готовності шляхом дворівневої

структури критеріїв та багаторівневої перевірки достовірності вагових коефіцієнтів, що підвищує відтворюваність результатів. Розвинуто класифікацію трансформаційних бар'єрів за джерелом виникнення та ступенем керованості з визначенням показників їх вимірювання. Удосконалено прогнозування стратегічної стійкості на основі імітаційного моделювання з оцінюванням імовірності досягнення цільових рівнів. Подальшого розвитку набули теоретичні положення щодо змісту економічних технологій розвитку девелоперських компаній через акцентування їх вартісної спрямованості та розмежування понять цифровізації, діджиталізації й цифрової трансформації. Систематизовано підходи до цифрової трансформації та визначено специфіку їх застосування у девелопменті з урахуванням багатопроєктності, тривалого життєвого циклу та розподіленості учасників. Розвинуто методичні засади цифрово-аналітичного середовища через запровадження керуючого параметра розподілу бюджету трансформації та механізму зворотного зв'язку за фактичними результатами діяльності.

Академічна доброчесність. У процесі виконання дисертаційного дослідження Оксенчук Роман Олександрович дотримувався встановлених норм академічної доброчесності та принципів наукової етики. Основні положення, наукові результати й висновки дисертації отримані автором самостійно та сформовані на основі належного опрацювання вітчизняних і зарубіжних наукових джерел із відповідним оформленням цитувань і посилань. Перевірка тексту дисертаційної роботи в системі StrikePlagiarism засвідчила рівень коректних запозичень 2,44%, що відповідає показнику автентичності тексту 97,5 %. Отримані результати перевірки підтверджують високий ступінь самостійності виконаного дослідження та не виявляють ознак некоректного використання запозичених матеріалів. Здобувач дотримується вимог академічного письма, правил оформлення наукових результатів та етичних норм здійснення дослідницької діяльності.

Теоретична і практична цінність результатів дослідження. Теоретична цінність результатів дисертації визначається важливістю їх внесків у розвиток спеціальності 051 – Економіка, передусім її положень щодо економіки та розвитку підприємств будівельного девелопменту. Теоретична цінність одержаних результатів полягає у поглибленні теоретичних уявлень про економічні механізми трансформації девелоперських компаній та формуванні системного підходу до оцінювання її результативності. У роботі обґрунтовано доцільність виокремлення

економічних технологій розвитку девелоперської компанії як самостійної економічної категорії, визначальною ознакою якої є вартісна спрямованість. Розмежовано зміст понять «цифровізація», «діджиталізація» та «цифрова трансформація» і конкретизовано їх місце в системі економічного розвитку підприємства. Теоретичні положення цифрової трансформації розширено шляхом урахування галузевих особливостей девелопменту та впливу сталого розвитку на вартість проєкту. Методичний внесок роботи пов'язаний із побудовою відтворюваного інструментарію оцінювання цифрової готовності та трансформаційних бар'єрів на основі ієрархічного структурування критеріїв і перевірки достовірності вагових коефіцієнтів. Розвиток методичних засад оцінювання забезпечено також через розмежування керованих і некерованих бар'єрів та їх кількісне вимірювання. Обґрунтована модель взаємозв'язку цифрової готовності, бар'єрів і стійкості поглиблює теоретичне розуміння сукупного ефекту взаємопов'язаних трансформаційних заходів. Важливим результатом є введення поняття цифрової узгодженості з контрагентами, що розширює теоретичне бачення зовнішнього середовища трансформації девелоперського підприємства. Запропоновані положення щодо цифрово-аналітичного середовища формують методичну основу інтеграції діагностики, управлінського впливу та оцінювання економічного результату в межах єдиного контуру управління.

Практична цінність одержаних результатів визначається можливістю їх безпосереднього використання у процесах обґрунтування та реалізації трансформаційних заходів підприємств будівельного девелопменту. Запропонований інструментарій дає змогу кількісно визначати обсяг річного бюджету трансформації, за якого вкладення досягають прийнятного строку окупності, що створює основу для обґрунтованого інвестиційного планування. Важливою прикладною перевагою є можливість встановлення оптимального співвідношення між організаційними та технологічними заходами, а також оцінювання наслідків відхилення від рекомендованого розподілу ресурсів. Залежно від стану підприємства такі відхилення можуть зменшувати очікуваний приріст скоригованої готовності, що дозволяє враховувати ефективність альтернативних управлінських рішень. Розроблені підходи забезпечують також числове визначення ризику через імовірність отримання від'ємного результату замість переважно якісного його опису. Практичне випробування інструментарію здійснено на модельному прикладі підприємств київського ринку житлової нерухомості, що виконують різні функціональні ролі у будівельному процесі. Отримані результати підтверджують можливість застосування запропонованих моделей для підприємств різних організаційних профілів. Використання документованих

джерел даних і визначеної періодичності розрахунків забезпечує придатність розробок до регулярного застосування в управлінському контурі підприємства. Окремі положення та розрахункові матеріали можуть бути використані також у навчальному процесі під час підготовки фахівців економічного й управлінського профілю.

Загальний висновок. Дисертаційна робота **Оксенчука Романа Олександровича** є самостійним, завершеним і актуальним науковим дослідженням, спрямованим на розв’язання важливого науково-прикладного завдання щодо обґрунтування економічних детермінант трансформації підприємств будівельного девелопменту. Зміст роботи відповідає сучасним проблемам економічного розвитку девелоперських компаній, пов’язаним із цифровою трансформацією, ресурсними обмеженнями, трансформаційними бар’єрами та необхідністю підвищення результативності управлінських рішень. Запропоновані автором підходи орієнтовані на комплексне оцінювання готовності підприємств до змін, визначення параметрів ресурсного забезпечення та вартісної результативності трансформації. Дисертація характеризується логічною структурою, належним рівнем теоретичного опрацювання проблематики, послідовністю методичних розробок і практичною спрямованістю одержаних результатів.

Сутність наукового доробку здобувача полягає у розробленні та обґрунтуванні економіко-аналітичного інструментарію трансформації підприємств будівельного девелопменту, що забезпечує оцінювання готовності, бар’єрів і результативності відповідних змін. Практична значущість результатів визначається можливістю їх використання для обґрунтування бюджету трансформації, розподілу ресурсів та оцінювання економічних ризиків управлінських рішень.

Оксенчук Роман Олександрович у процесі виконання дисертаційної роботи продемонстрував високий рівень самостійності, відповідальності та наполегливості, здатність до аналітичного осмислення складних економічних проблем і послідовної наукової роботи. Здобувач засвідчив належну професійну підготовку, уміння системно опрацьовувати наукові джерела, критично оцінювати одержану інформацію та самостійно розв’язувати науково-прикладні завдання у сфері економіки підприємств будівельного девелопменту. Вважаю, що дисертаційна робота Оксенчука Романа Олександровича відповідає встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка.

Науковий керівник:

*д.е.н., професор, професор кафедри
менеджменту в будівництві КНУБА*

Юрій ЧУПРИНА

«Підпис д.е.н., професора Чуприни Ю.А. засвідчую»

**Секретар Вченої ради КНУБА,
к.т.н., доцент**

Микола КЛИМЕНКО